

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Urząd Marszałkowski Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

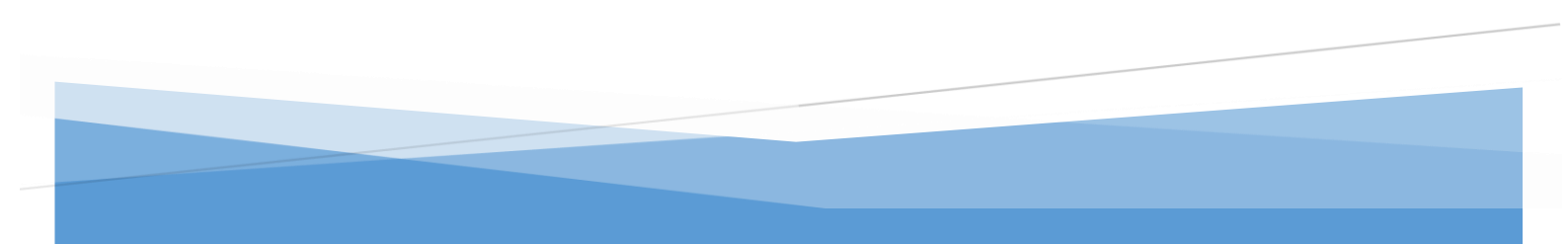
Rzecznik Funduszy Europejskich przy
Instytucji Zarządzającej Regionalnym
Programem Operacyjnym Województwa
Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
oraz Programem regionalnym Fundusze
Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
Agnieszka Adamowska

R A P O R T

z działalności Rzecznika Funduszy Europejskich przy
Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem
Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego
na lata 2014-2020 oraz Programem regionalnym
Fundusze Europejskie dla Warmii
i Mazur 2021-2027

Obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

OLSZTYN, 2024 rok

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Nazwa instytucji sporządzającej
dokument*

*Urząd Marszałkowski
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie*

*Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za
sporządzenie Raportu*

Agnieszka Adamowska

Raport przedłożono

Institucji Zarządzającej Regionalnym
Programem Operacyjnym Województwa
Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
oraz Programem regionalnym Fundusze
Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027

*Raport zamieszczono na stronie
internetowej*

<http://rpo.warmia.mazury.pl/>
<https://funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl/>

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

Wykaz Skrótów używanych w dokumencie	4
1. Podstawa prawna opracowania Raportu	5
2. Cel i zakres raportu	5
3. Działania związane z funkcjonowaniem instytucji Rzecznika Funduszy Europejskich	6
3.1 Określenie otoczenia formalno-prawnego	6
3.2 Zapewnienie odpowiednich kanałów komunikacji z Rzecznikiem Funduszy Europejskich	7
4. Działania podejmowane przez Rzecznika Funduszy Europejskich w okresie sprawozdawczym	8
4.1 Przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń kierowanych do Rzecznika Funduszy Europejskich	8
4.2 Przegląd procedur	9
4.3 Rekomendacje	10
4.4. Pozostałe zadania	10
4.5 Dodatkowe informacje	11

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wykaz Skrótów używanych w dokumencie

Zarząd WWM	Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego
IZ	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
Raport	Raport z działalności Rzecznika Funduszy Europejskich przy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 za rok 2023
RFE	Rzecznik Funduszy Europejskich przy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
RPO	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
Ustawy wdrożeniowe	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027

1. Podstawa prawna opracowania Raportu

Podstawą prawną opracowania niniejszego Raportu jest art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020* oraz art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027*. W zakresie ustawowych zadań RFE zobowiązany został do sporządzania corocznie raportu ze swojej działalności za poprzedni rok i przedłożenia go w terminie do 31 marca instytucji zarządzającej. Opracowany raport stanowi zatem wykonanie ustawowego obowiązku i podlega przedłożeniu do wiadomości Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, która zobowiązana jest do zamieszczenia raportu na swojej stronie internetowej.

2. Cel i zakres raportu

Celem opracowania niniejszego Raportu jest monitorowanie przez IZ realizacji podejmowanych przez RFE zadań i ocena wpływu jego działalności na Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. Raport przedstawia opis i wyniki podjętych przez RFE w okresie sprawozdawczym działań w zakresie:

- rozpatrzonych zgłoszeń,
- przeprowadzonego przeglądu procedur,
- przekazanych do właściwych instytucji propozycji usprawnień (rekomendacji).

3. Działania związane z funkcjonowaniem instytucji Rzecznika Funduszy Europejskich

3.1 Określenie otoczenia formalno-prawnego

Na mocy Uchwały Nr 68/1077/17/V Zarządu WWM z dnia 21 listopada 2017 r. powołano z dniem 1 grudnia 2017 r. Panią Agnieszkę Adamowską na funkcję Rzecznika Funduszy Europejskich przy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. W celu zapewnienia skutecznego i sprawnego wykonywania powierzonych zadań przez RFE Zarząd WWM w drodze podjętej Uchwały Nr 68/1076/17/V z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie umocowano instytucję RFE w strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Z uwagi na to, iż w nowej perspektywie finansowej obejmującej okres 2021-2027 instytucje zarządzające regionalnymi programami operacyjnymi zobowiązane zostały do powołania Rzecznika Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 Zarząd WWM w drodze podjętej Uchwały Nr 5/44/23/VI z dnia 30 stycznia 2023 r. powierzył kontynuację pełnienia funkcji Rzecznika Funduszy Europejskich przy Instytucji Zarządzającej programem Regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 przez dotychczasowego Rzecznika Funduszy Europejskich przy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Tym samym na mocy Uchwały Nr 16/208/23/VI Zarządu WWM z dnia 4 kwietnia 2023 r. w sprawie zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, uwzględniono zmiany w tym zakresie w strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Chcąc zapewnić całkowitą bezstronność i niezależności od IZ, funkcję RFE podporządkowano w bezpośredniej podległości służbowej Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zapewniając tym samym RFE niezależną pozycję w zakresie wykonywanych przez niego zadań.

W celu sprawnego wdrożenia funkcjonowania instytucji RFE przyjęte zostały *Zasady współpracy Instytucji zaangażowanych w realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 z Rzecznikiem Funduszy Europejskich* w drodze podjętej Uchwały Nr 45/921/18/V Zarządu WWM z dnia 24 września 2018 r. W opracowanym dokumencie szczególną uwagę zwrócono na regulację w zakresie sposobu przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń, dokonywania okresowego przeglądu procedur uregulowanych w instrukcjach wykonawczych jak

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

i zgłaszania przez RFE do tych procedur propozycji usprawnień, a także opracowania rocznego raportu z działalności RFE.

3.2 Zapewnienie odpowiednich kanałów komunikacji z Rzecznikiem Funduszy Europejskich

Dążąc do wypracowania optymalnych rozwiązań przy realizacji RPO, zachęcono wszystkich zainteresowanych wykorzystaniem środków europejskich do włączenia się w ten proces. Umożliwiono przedstawianie RFE swoich wniosków, propozycji usprawnień, a także występujących utrudnień w zakresie realizacji RPO poprzez określone kanały komunikacyjne. Dla zapewnienia odpowiedniej informacji o działalności, wykonywanych zadaniach i właściwości RFE utworzono na stronie internetowej <http://rpo.warmia.mazury.pl/artukul/3294/rzecznik-funduszy-europejskich> zakładkę dedykowaną RFE w zakresie perspektywy finansowej obejmującej okres 2014-2020. Ponadto, na stronie internetowej dedykowanej programowi FEWIM 2021-2027 utworzono zakładkę zawierającą informacje na temat działalności RFE znajdującą się pod bezpośrednim linkiem <https://funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl/kontakt/54/rzecznik-funduszy-europejskich>

Osobom zainteresowanym wystąpieniem do RFE w okresie objętym raportem umożliwiono skorzystanie z dogodnych form kontaktu poprzez:

- wypełnienie formularza zgłoszeniowego on-line udostępnionego na stronie internetowej <https://rpo.warmia.mazury.pl/formularz/97/zapytanie-do-rzecznika-funduszy-europejskich>,
- wysłanie wiadomości elektronicznej na adres mailowy rzecznikrpo@warmia.mazury.pl,
- korespondencję pisemną; pismo można doręczyć osobiście w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego przy ul. Emilii Plater 1, 10-526 Olsztyn bądź przekazać listownie na ten sam adres,
- osobisty kontakt; RFE przyjmuje zainteresowane osoby osobiście we wtorki i czwartki w godzinach od 8:00 do 14:00, przy ul. Partyzantów 24, pok. nr 12, 10-521 Olsztyn.

4. Działania podejmowane przez Rzecznika Funduszy Europejskich w okresie sprawozdawczym

4.1 Przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń kierowanych do Rzecznika Funduszy Europejskich

W okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku zgłoszono do RFE ogółem 3 sprawy związane z wdrażaniem środków europejskich. Przekazane dwa zgłoszenia odnosiły się do pozyskania informacji o możliwych do realizowania projektów w ramach RPO. Natomiast jedno zgłoszenie odnosiło się do niezgodności projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Dotyczyło ono skargi związanej z brakiem udzielenia odpowiedzi na wniosek o dofinansowanie projektu przez instytucję organizującą konkurs ofert na etapie weryfikacji formalnej. Skarżący twierdził, że weryfikacja formalna była nadmierna i dotyczyła w istocie merytorycznych aspektów projektu, co jego zdaniem naruszało chronione Kartą Praw Podstawowych prawo do równego traktowania i niedyskryminacji. Niemniej jednak skarga ta została oddalona z uwagi na to, że ocena dokonana przez instytucję organizującą konkurs nie wykraczała poza podstawy praw.

Zgłoszenia skierowane do RFE zostały rozpatrzone z zachowaniem wymagań przewidzianych dla przepisów prawa administracyjnego. Wsparcie realizowane było poprzez analizę wewnętrznych procedur uregulowanych w IW IZ, wzorów dokumentów jak i ustaleń podjętych w ramach spotkań roboczych z pracownikami odpowiedzialnymi za realizację programu. Przedmiotem weryfikacji zgłoszeń była przede wszystkim analiza w zakresie napotkanych trudności związanych z realizowanym projektem. Przy czym RFE nie dokonywał oceny wniosku, a jedynie na podstawie zgłoszenia podejmował ustalenia w celu potwierdzenia informacji i faktów przedstawianych w zgłoszeniu. RFE rozpatrywał zgłoszenia w oparciu o analizę przepisów prawa, wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wewnętrznych procedur, wzorów dokumentów oraz wystąpień do Instytucji Organizującej Konkurs o udzielenie informacji czy zajęcie w danej sprawie stanowiska.

Na podstawie skierowanych do RFE zgłoszeń w latach 2017-2023 r. rozpatrzono łącznie 65 zgłoszeń. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 rozpatrzono 64 zgłoszenia oraz 1 zgłoszenie w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027.

W zestawieniu z latami ubiegłymi liczba sygnałów w 2023 r. skierowanych do RFE znacząco spadła. Porównując skalę zgłoszeń w badanym okresie z latami ubiegłymi RFE rozpatrzył:

- w 2017 r. - 7 zgłoszeń,
- w 2018 r. - 9 zgłoszeń,

- w 2019 r. - 13 zgłoszeń,
- w 2020 r. - 16 zgłoszeń
- w 2021 r. - 10 zgłoszeń,
- w 2022 r. - 7 zgłoszeń,
- w 2023 r. - 3 zgłoszenia.

Obserwując dane dotyczące liczby wpływających zgłoszeń można zauważyć, że w okresie od powołania RFE tj. od 2017 r. do 2020 r. liczba sygnałów miała tendencję wzrostową. Największa liczba zgłoszeń wpłynęła w okresie 2019 -2021. Natomiast od 2021 r. odnotowywany został spadek zgłoszeń.

4.2 Przegląd procedur

W okresie sprawozdawczym RFE dokonał przeglądu procedur ustanowionych w ramach RPO. W pierwszej kolejności przeglądowi podlegały te procedury, które były przedmiotem zgłoszeń (tzw. doraźny przegląd procedur) i dotyczyły w szczególności weryfikacji instrukcji wykonawczej oraz ministerialnych wytycznych i aktów prawnych. Natomiast poza doraźnym przeglądem procedur RFE dokonał okresowego przeglądu procedur w ramach, którego zapoznał się z regulacją procesu w zakresie sprawozdawczości z realizacji RPO WiM 2014-2020 uregulowanego w Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. W ocenie RFE opracowana procedura jest zgodna z regulacją zawartą zarówno w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006* oraz wytycznymi Ministra Rozwoju i Finansów w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020.

Ponadto RFE dokonał weryfikacji procesu opracowania, zatwierdzania i aktualizacji Instrukcji Wykonawczej IZ i Instytucji Pośredniczącej uregulowanego w Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. W ramach przeprowadzonego przeglądu RFE zwrócił uwagę, iż opracowany proces jest przejrzysty, czytelny i zrozumiały, co jest warunkiem koniecznym dla zachowania sprawnego przebiegu wprowadzania zmian do procedur przez Departamenty uczestniczące w procesie wdrażania Programu.

Zwrócono również uwagę, iż opracowane wzory dokumentów są tylko przykładowymi dokumentami, co daje możliwość elastycznego dostosowania ich w zależności od danej potrzeby i sytuacji bez konieczności wprowadzania zmian do procedur. Ponadto zachowano obowiązek zapoznania się pracowników z Instrukcją Wykonawczą IZ, który szczegółowo został uwzględniony w procesie informowania pracowników o obowiązujących procedurach, co ma istotne znaczenie z uwagi na to, iż posiadanie wiedzy przez pracowników daje gwarancję prawidłowego wdrażania przez nich Programu.

4.3 Rekomendacje

RFE zgodnie z treścią art. 14a ust. 3 pkt 5) ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020* oraz art. 14 ust. 3 pkt 5) ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027* zobowiązany jest do formułowania propozycji usprawnień dla właściwej instytucji. Istotą formułowania propozycji usprawnień dla właściwych instytucji jest uproszczenie wdrażania i realizacji realizowanych programów operacyjnych. Jednakże wydane przez RFE zalecenia mają jedynie na celu rozważenie przez instytucje, do których kierowane są usprawnienia zasadności ich wprowadzenia. Z uwagi na to, iż w świetle ustawy wdrożeniowej sformułowane propozycje usprawnień przez RFE nie są wiążące dla właściwych instytucji, nie mają one obowiązku ich wdrożenia.

Biorąc pod uwagę, iż w omawianym okresie sprawozdawczym w wyniku rozpatrzonych zgłoszeń oraz dokonanego przeglądu procedur nie znaleziono podstaw do wydania właściwym instytucjom rekomendacji, RFE nie sformułował propozycji usprawnień.

4.4. Pozostałe zadania

W okresie objętym sprawozdaniem RFE pełnił funkcję obserwatora w pracach Komitetu Monitorującego FEWiM 2021-2027 oraz uczestniczył w pracach grupy roboczej ds. efektywności funduszy 2021-2027 działającej przy Komitecie Monitorującym. Z uwagi na rolę i zadania jakie powierzono w nowej perspektywie finansowej instytucji rzeczownika funduszy europejskich w zakresie rozpatrywania przez niego zgłoszeń dotyczących podejrzeń o niezgodność działań realizowanych przez IZ z Kartą Praw Podstawowych, RFE zaangażowany były w opracowanie procedury analizowania zgłoszeń dot. naruszeń zapisów Karty Praw Podstawowych oraz Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Ponadto Ogólnopolska Federacja Organizacji pozarządowych (Zespół

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ds. Rzecznictwa Fundusze Europejskie) wystąpiła do RFE o nawiązanie współpracy oraz przekazała dokument obejmujący kluczowe wnioski i rekomendacje w zakresie sprawnego i efektywnego wydatkowania funduszy europejskich w Polsce. W związku z przekazanym dokumentem RFE dokonał analizy przekazanych rekomendacji odnoszących się do nowej perspektyw finansowej oraz przekazał swoje spostrzeżenia, co do wypracowanych postulatów będących podsumowaniem prac Obywatelskiego Kongresu Komitetów Monitorujących.

4.5 Dodatkowe informacje

W 2023 roku RFE wziął udział w zorganizowanych spotkaniach z Rzecznikiem Funduszy Europejskich dla Krajowych Programów Operacyjnych i Rzecznikami z regionów. Przedmiotowe spotkania poświęcone były wypracowaniu mechanizmów współpracy i wymiany doświadczeń między Rzecznikiem Funduszy Europejskich dla Krajowych Programów Operacyjnych a Rzecznikami Funduszy Europejskich dla właściwych Regionalnych Programów Operacyjnych. Wymiana doświadczeń na temat pojawiających się trudności w ramach realizowanych RPO jest jedną ze skutecznych metod pozyskiwania informacji w tym zakresie. Bazując nie tylko na stanowiskach przedstawionych w rozpatrywanych zgłoszeniach, analizie wpływających wniosków o interwencję lub prowadzonych postępowań polubownych, ale także na skutecznych mechanizmach wdrożonych w innych województwach można usprawnić proces wdrażania RPO.

Ponadto RFE brał również udział w spotkaniach organizowanych przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich omawiających tematykę Karty Praw Podstawowych w ramach projektu „Wsparcie Krajowych Instytucji na rzecz Praw Człowieka w Monitorowaniu Praw Podstawowych i Związanych z tymi Prawami Aspektów Praworządności”. Podczas spotkań poruszone zostały zagadnienia związane ze stosowaniem Karty Praw Podstawowych UE w toku zarządzania funduszami UE przez organy krajowe oraz trudności i wyzwania związane z wdrożeniem ochrony praw podstawowych.

W związku z nałożonym na RFE obowiązkiem wykazania w raporcie wszystkich przypadków naruszeń Karty Praw Podstawowych/Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, które wpłynęły w danym roku do Rzecznika Praw Obywatelskich do raportu załączono zestawienie naruszeń.

Działalność RFE ma umożliwić aktywne włączanie wszystkich zainteresowanych do wypracowywania optymalnych rozwiązań przy realizacji programu FEWiM 2021-2027. Zgłaszane uwagi, propozycje usprawnień, pomysły i opinie mogą zatem przyczynić się do usprawnienia i zwiększenia skuteczności realizacji FEWiM 2021-2027. Skuteczna i aktywna działalność RFE wpływa zatem nie tylko na

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

usprawnienie procesu wdrażania funduszy europejskich, ale także na odbiór wizerunku instytucji jako przyjaznej i gwarantującej ochronę praw wnioskodawców bądź beneficjentów.